

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

T R A N S K R I P T

I SEANCËS SOLEMNE TË KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË
KOSOVËS ME RASTIN E PËRFUNDIMIT TË MBIKËQYRJES
NDËRKOMBËTARE TË PAVARËSISË SË KOSOVËS,
E MBAJTUR MË 10 SHTATOR 2012

SA SVEĆANE SEDNICE SKUPŠTINE REPUBLIKE KOSOVA,
ODRŽANE POVODOM ZAVRŠETKA MEĐUNARODNOG
NADGLEDANJA NEZAVISNOSTI KOSOVA,
ODRŽANE 10 SEPTEMBRA 2012. GODINE

SHTATOR - SEPTEMBAR
2012

Seancën solemne e drejtoi kryetari i Kuvendit të Kosovës, zoti Jakup Krasniqi

(Duartrokitje me rastin e hyrjes së të ftuarve në sallë)

KRYETARI I KUVENDIT:

Të nderuar deputetë,
 I nderuari zoti Piter Fejt,
 I nderuari president, zoti Marti Ahtisari,
 I nderuari zëvendëskancelar, zoti Michael Spindelegger,
 I nderuari ambasador, zoti Wisner,
 I nderuari ambasador, zoti Ischinger,
 E nderuara presidente e Republikës së Kosovës, zonja Atifete Jahjaga,
 I nderuari kryeministër, zoti Hashim Thaçi,
 Zëvendëskryeministra dhe ministra të Kabinetit qeveritar,
 Të nderuar përfaqësues të institucioneve ndërkombëtare,
 Të nderuar ambasadorë dhe përfaqësues të misionëve diplomatike në Kosovë,
 Të nderuar zonja dhe zotërinj të pranishëm,
 Qytetarë të nderuar të Republikës së Kosovës,
 Mirë se keni ardhur në seancën solemne të Kuvendit të Republikës së Kosovës, të organizuar me rastin e përfundimit të mbikëqyrjes ndërkombëtare të pavarësisë së Kosovës.

(Intonimi i himnit)

Kam nderin ta hap këtë mbledhje solemne të Kuvendit të Republikës së Kosovës, në ditën e përfundimit të mbikëqyrjes ndërkombëtare të pavarësisë së vendit tonë.

Një nga provizionet e Propozimit Gjithëpërfshirës të presidentit Ahtisari për statusin e Kosovës ka qenë mbikëqyrja ndërkombëtare e pavarësisë së shtetit të shpallur, më 17 shkurt 2008.

Nuk u deshën as pesë vjet, për të qenë e panevojshme kjo mbikëqyrje. Institucionet e Kosovës së pavarur, të përgjegjshme para qytetarëve, por edhe ndaj miqve ndërkombëtarë, vepruan shpejt dhe energjikisht për t'i zbatuar zotimet e proklamuar dhe dispozitat kushtetuese e të Pakos së Ahtisarit.

Gjej këtë rast të mirë t'u shpreh mirënjohjen e thellë të Kuvendit e të qytetarëve që na kanë zgjedhur, gjithë vendeve mike, në krye me Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimin Evropian që e njohën dhe e mbështetën pa rezervë pavarësinë e Kosovës. Falënderoj nga zemra presidentin Ahtisari për angazhimet këmbëngulëse të tij për të arritur zgjidhjen e merituar ndërkombëtare për statusin politik të Kosovës dhe për praninë e tij sot midis nesh.

Dua t'i falënderoj dhe ndërmjetësuesit tjerë ndërkombëtarë në bisedimet e vështira për statusin e Kosovës, të cilët e mbajtën parasysh të drejtën legjitime të vendit tonë për të qenë i lirë, i pavarur dhe demokratik.

Në këtë ditë të përfundimit të mandatit të tij, i shpreh mirënjohje zotit Piter Fejt, shef i ICO-s, i cili nuk ka mbajtur thjesht rol mbikëqyrës, por edhe mbështetës ndaj pavarësisë dhe institucioneve të saj.

Përsëritës dhe falënderoj Grupin Ndërkombëtar Drejtues për angazhimet e tij mbështetëse për Kosovën dhe për vendimin që mori sot në Prishtinë, për heqjen e mbikëqyrjes ndërkombëtare të pavarësisë së Kosovës.

Zonja dhe zotërinj,

Data e sotme e shënon një ngjarje të rëndësishme në historinë e Kosovës së pavarur. Kjo fitore dhe ky rezultat u dedikohet në radhë të parë qytetarëve të Kosovës dhe institucioneve të saj, por edhe miqve ndërkombëtarë që na mbështetën bujarisht në këto vite të ndërtimit të shtetit, të demokracisë dhe të subjektivitetit ndërkombëtar.

Kosova ka ndryshuar shumë në këto më pak se pesë vjet të pavarësisë, duke u kthyer nga një vatër potenciale e krizave të përhershme dhe plot rreziqe, në një faktor paqeje, sigurie e stabiliteti rajonal.

Vargu i të arriturave të Kosovës është i gjatë, por ne jemi të ndërgjegjshëm edhe për shumë dështime e dobësi, si në plan të brendshëm, ashtu edhe në atë të jashtëm, si nga institucionet tona, ashtu edhe nga ato ndërkombëtare.

Kosova aspiron dhe angazhohet të jetë vend anëtar i Organizatës së Kombeve të Bashkuara, i Bashkimit Evropian dhe i NATO-s, megjithëse në rrugëtim drejt këtyre objektivave historike, ajo pengohet nga obstrukcioni i hapur e i padrejtë nga faktorë të jashtëm, por edhe nga dukuri negative, karakteristike për shoqëritë në tranzicion.

Ne i përmbushëm obligimet tona sipas Pakos së Ahtisarit, por prania ndërkombëtare në Kosovë nuk arriti t'i përmbushë obligimet në veri të vendit. UNMIK, për dhjetë vjet atje e toleroi ndërhyrjen e Beogradit dhe krijimin e strukturave ilegale e kriminale, të cilat edhe sot i mbajnë peng të drejtat e qytetarëve dhe të shtetit të Kosovës. Te ura e Mitrovicës është ngritur dhe mbahet akoma një monument i shëmtuar, si simbol i ndarjes e izolimit, simbol i urrejtjes e kërcënimit, i quajtur trishtueshëm: Barrikadë. Qytetarët e Kosovës, duke përfshirë edhe ata në veriun e saj, besoj shumë që edhe qytetarët e Serbisë, nuk kanë asnjë vullnet që t'i simbolizojë ai grumbull zhavorri, sepse është kundër civilizimit të tyre, është kundër lirisë e së ardhmes së tyre integruese dhe kundër interesave të tyre jetike.

Kosova kurrë nuk ka qenë as nuk është kundër dialogut e zgjidhjes së problemeve të përbashkëta në rrugë paqësore, si me çdo vend edhe me Serbinë, por nuk duhet pritur as ushqyer iluzione që Kosova do të tregtojë me integritetin, sovranitetin dhe rendin e saj kushtetues. Qëndrimi ynë për veriun e Kosovës buron nga Pakoja e presidentit Ahtisaari dhe Kushtetuta e vendit. Ne do të ishim mirënjohës sikur Serbia ta trajtonte komunitetin shqiptar atje sipas standardeve tona për komunitetet pakicë.

Zonja dhe zotërinj,

Nga dita e sotme, institucionet tona marrin përgjegjësi shtesë kushtetuese dhe ligjore. Shpreh bindjen që ato do të jenë në nivelin e detyrës dhe të pjekurisë shtetërore. Shoqëria jonë ndodhet para sfidave të mëdha të zhvillimit e të përparimit, të luftës kundër varfërisë dhe krimit e korrupsionit.

Perspektiva evropiane e Kosovës dhe integrimet euroatlantike përbëjnë në pak fjalë gjithë programin dhe vizionin tonë të së ardhmes. Ky vizion, kjo aspiratë historike e popullit tonë do të realizohet vetëm duke mobilizuar gjithë potencialin që kemi, pa dallim politik a krahinor, etnik a fetar. Ne jemi të bindur se do të vazhdojë edhe solidariteti i miqve tanë me Kosovën, sepse heqja e mbikëqyrjes së pavarësisë nuk nënkupton pushimin e mbështetjes ndërkombëtare për Kosovën. Ju faleminderit për vëmendjen!

(Duartrokitje)

E ftoj zotin Piter Fejt, për një fjalë rasti!

PITER FEJT:

Mr. Speaker,

Honorable Members of the Assembly,

Madam President,

Prime Minister,

President Ahtisaari,

Guests of Honor,

I have the honor to report to you that - by formal decision of the International Steering Group today - the supervision of Kosovo's independence has been terminated.

Mbikëqyrja e pavarësisë së Kosovës është e përfunduar. Urime!

Ladies and Gentlemen, If I may add a few words. On 15 June 2008 you honored me by giving me the floor on the occasion of the formal approval of Kosovo's new constitution. The Constitution has now been amended to take account of the end of supervised independence and to include key values and principles of the Comprehensive Settlement Plan of President Ahtisaari. The Constitution stands alone as the sole source of law and freedom in this country.

In the meantime the Constitution has proven to be the most valuable and well-crafted basis for the developing statehood of Kosovo. It provides flexibility while protecting key individual and community rights. Where necessary the Constitutional Court has given us additional guidance on the meaning of its various provisions.

I feel privileged to have the occasion to address this Assembly today. And I emphasize that I do so with no executive power or mandate, but as your invited guest, which is the greater honor.

First of all I want to express my deep gratitude to the leaders of the Kosovo institutions for the close and successful partnership we built during the past four and a half years. This was a period of hard work based on a shared sense of purpose - continuous consultations with you Madam President and with you Jakup, Hashim, Deputy Prime Minister Hajredin Kuçi and your colleagues.

I was tasked to be the supervisor - can a supervisor develop feelings of closeness and friendship? In reply I would say that my mandate was more than supervision, to include support. Support for Kosovo and its people. Supervision and support, support and supervision. Between the two the border line is fleeting.

My approach from the start was clear: I was determined to develop and encourage local ownership and responsibility. To persuade, not to order; to appoint rather than to dismiss; to guide and not to correct. I wanted not to limit the activities of the Kosovo institutions, but to inform them; not to demonstrate the strength of the international community, but to develop the strength of the independent state. As a result I have found myself being more often the supporter, perhaps the friend.

In the search for the right mix between supervision and support, I was motivated by three considerations:

- A strong sense of empathy having witnessed from a distance as the Kosovars emerged from darkness and suffering; and also the belief that the people's longing for independence and statehood was fundamentally just;
- Second, your unfailing commitment to respect and implement the terms of President Ahtisaari's Plan - thereby tilting the balance between support towards support rather than towards supervision;
- And third, looking ahead to the next phase in your history, my wish to ensure a smooth transition to your engagement with the European Union and your European future.

At this point I want to pay tribute to president Ahtisaari and to his close collaborators here reunited. Martti, I am profoundly grateful for your trust and confidence when you recommended me to lead the implementation of your design. Your plan was a source of continuous inspiration for us.

Your intent was to provide stability; to build the key institutions of the state, and to allow for the dynamics of further development towards a modern multi-ethnic democracy.

I refused to be distracted by the lack of universal endorsement of the plan. Rather I aimed for energy and speed across a broad front of implementation. Having read your Plan carefully, I singled out the provisions for decentralization and establishment of new municipalities for priority action. However, one provision in the plan could usefully be further elaborated - the possibility to create inter-municipal cooperation and partnerships.

This could provide the basis for a European solution bringing the Serb municipalities North and South of the river Ibar closer together without undermining the functionality of

Kosovo as a state. I remain convinced that the Ahtisaari principles remain the best and only basis for a viable future for the northern municipalities as part of the country, and I'm proud that the ICO helped the government take the first steps towards implementing these principles by opening an office in the north.

Ladies and Gentlemen, a year ago the idea emerged that supervised independence could end soon. The elements of a stable, functioning and sustainable state were in place. Thankfully, the group of nations that recognize and support Kosovo were ready to endorse such an outcome. I am greatly indebted to these states for the support and encouragement that I received.

However, they feel that more needs to be done, and I agree. Leaders and Representatives of Kosovo, I urge you to complete the vision of Martti Ahtisaari: power sharing and government based on European values and traditions, not on ethnic difference; drawing together all communities within the nation, opening contacts and dialogue with the Serb community in the North and moving towards reconciliation and tolerance in the region. By doing so, you will offer the Nobel Laureate the most precious testimony of your esteem and appreciation.

I have now come at the end of a long journey which brought me from the Presevo Valley to the hills over Tetevo and from Prizren to Pristina. The Albanian communities gave me their trust and fulfilled their promises. Serbs in Kosovo feel more safe and have more opportunities when engaging with the institutions than when remaining in isolation.

I therefore leave you with profound feelings of gratitude for your kindness, your optimism in the face of often difficult material circumstances and for your courtesy and your friendship. You will always be in my heart.

Ju do të jeni gjithmonë në zemrën time.

Finally, I want to salute my dear colleagues in the ICO, both Kosovar and international - all incredibly talented and dedicated, some of whom are present in this hall while others moved on to new stages in their promising careers. It was a rare privilege to have been together with you in this unique undertaking of working for the youngest democracy in Europe. Without the superb team that you constituted we wouldn't have succeeded. Thank you very much.

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit për fjalët e ngrohta, zoti Fejt! Tani e ftoj presidenten e Republikës së Kosovës, zonjën Atifete Jahjaga për një fjalë rasti.

PRESIDENTJA ATIFETE JAHJAGA:

Të nderuar deputetë,

I nderuar kryetar i Kuvendit të Kosovës,

I nderuar kryeministër,

Të nderuar ministra,
 Të nderuar udhëheqës të bashkësive fetare në Kosovë,
 Të nderuar ambasadorë dhe përfaqësues të misioneve diplomatike në Republikën e Kosovës,
 Të nderuar përfaqësues të Grupit Drejtues Ndërkombëtar,
 I nderuar z. Michael Spindelegger, ministër i Jashtëm i Austrisë
 Të nderuar miq të Republikës së Kosovës: i respektuari president Ahtisari, zoti Ischinger dhe zoti Wisner,
 Të nderuar qytetarë të Republikës së Kosovës,

Sot është një ditë e shënuar për popullin tonë, për Republikën e Kosovës, për shtetin tonë sovran dhe të pavarur, të ndërtuar në parimin qytetar, në të cilin të gjithë njerëzit pa dallim i realizojnë në mënyrë të barabartë të gjitha liritë dhe të drejtat e tyre.

Republika e Kosovës, shtet sovran dhe i pavarur, është rezultat i përpjekjeve shekullore të popullit tonë për liri, pavarësi e demokraci, për të cilën sakrifikuan shumë breza, që u përjetësua me luftën e lavdishme të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës, të komandantit legjendar Adem Jashari, të bijve dhe bijave më të mira të popullit tonë, në lëvizjen për pavarësi të ideuar dhe të udhëhequr nga Presidenti historik, doktor Ibrahim Rugova, në përkrahjen e fuqishme ndërkombëtare, të intervenimit humanitar të NATO-s, të ndihmës së vazhdueshme të Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe të vendeve të Bashkimit Evropian.

Vendi ynë, nga viti 1999 e deri me tash sanoi pasojat e luftës dhe me sukses e përmbushi fazën e rindërtimit, të shtetndërtimit, të zhvillimit dhe përparimit të të gjitha proceseve demokratike, me angazhimin dhe përkushtimin vetëmohues të të gjithë qytetarëve nën ndihmën dhe përkrahjen e vazhdueshme ndërkombëtare. Për këtë ne sot i falënderojmë dhe shprehim respektin e thellë për të gjithë ata burra dhe gra që erdhën këtu në misionet diplomatike, humanitare, civile e ushtarake dhe në të gjitha misionet e tjera, duke dhënë kontribut të jashtëzakonshëm për zhvillimin dhe për përparimin e vendit tonë.

Kosova me përmbylljen me sukses të fazës së mbikëqyrjes së pavarësisë së saj, që është sukses i yni i përbashkët, tregon se institucionet dhe qytetarët e Republikës së Kosovës janë të përkushtuar dhe të përgjegjshëm t'i kryejnë të gjitha obligimet në funksionimin e shtetit në të gjitha segmentet e punës dhe jetës.

Ne sot jemi shoqëri e njerëzve të lirë, vend i shanseve dhe mundësive të barabarta, jemi shtet qytetar në të cilin të gjithë njerëzit, pa marrë parasysh përkatësinë kombëtare, fetare, racore, pavarësisht nga numri i tyre, i gëzojnë të gjitha liritë dhe të drejtat në mënyrë të barabartë në atdheun e tyre Republikën e Kosovës, duke i pasur të gjitha garancitë kushtetuese dhe ligjore dhe duke qenë zot të vetvetes, përgjegjës dhe ndërtues të ardhmes së tyre.

Komunitetet që jetojnë në vendin tonë: serbët, boshnjakët, turqit, goranët, malazezët, kroatët, romët, ashkalinjtë, egjiptianët dhe të gjithë të tjerët i realizojnë të gjitha të drejtat e veta individuale e kolektive qytetare dhe kombëtare. Nëpërmjet procesit të

decentralizimit dhe me Pakon e Ahtisarit, që është inkorporuar plotësisht në Kushtetutën dhe në ligjet e shtetit tonë, në mbarë territorin, veçanërisht në komunat në të cilat janë në numër më të madh qeverisin dhe i realizojnë të drejtat e pushtetit dhe të administrimit, duke qenë përgjegjës për zhvillimin në përgjithësi, dhe veçanërisht në realizimin e arsimit në të gjitha nivelet, të shëndetësisë, të kompetencave në çështjen e menaxhimit të financave dhe taksave komunale, në polici e të tjera.

Disa nga këto komuna qeverisin edhe me arsimin universitar dhe me shërbimin shëndetësor sekondar. E gjithë kjo është një begati jona, është një vlerë në marrëdhëniet ndërnjerëzore, ndërnacionale dhe ndërkonfensionale, duke ofruar garanci dhe zhvillim të papenguar të kulturës, të traditës, duke i mbrojtur të gjitha objektet e kultit, objektet fetare dhe monumentet e trashëgimisë. Me këtë japim shembull se si nëpërmjet mirëkuptimit, besimit dhe tolerancës mund ta ndërtojmë të ardhmen më të mirë për të gjithë ne.

Në demokracinë tonë qytetare dialogu i brendshëm me mirëkuptim dhe besim të ndërsjellë është parim i veprimit të institucioneve. Ne do të dialogojmë me qytetarët tanë në tri komunat në veri të territorit të Kosovës, duke arritur mirëkuptimin se veprimi brenda institucioneve, qeverisja në nivel komunal, ashtu si dha rezultate në të gjitha komunat e tjera të Kosovës, do të jetë e suksesshme edhe në këtë pjesë të territorit, duke u mundësuar qytetarëve që nëpërmjet zgjedhjeve të lira dhe të ndershme t'i zgjedhin përfaqësuesit dhe udhëheqësit e tyre legalë dhe legjitimë, që do t'i përfaqësojnë interesat e tyre.

Republika e Kosovës është faktor paqeje dhe stabiliteti, meqë zhvillojmë marrëdhënie të mira fqinjësore dhe bilaterale me një varg shtetesh, duke qenë subjekt i barabartë ndërkombëtar dhe duke dhënë kontributin tonë e duke u fuqizuar si faktor, jo vetëm në rajon, por edhe më gjerë, duke ecur fuqishëm dhe sigurt në rrugën tonë drejt integriteteve euroatlantike.

Kontribut për paqen dhe stabilitetin dhe për normalizimin dhe relaksim të marrëdhënieve ndërmjet shteteve e shohim edhe në normalizimin e plotë të marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Serbisë. Ne e kemi shprehur përkushtimin tonë që të zhvillojmë marrëdhënie si dy shtete sovranë dhe të pavarura. E respektojmë dhe e mirëpresim si tejet të nevojshme ndihmën e Bashkimit Evropian dhe të Shteteve të Bashkuara të Amerikës në këtë proces, sidomos në dialogun që po zhvillohet në Bruksel ndërmjet dy vendeve tona. Marrëveshjet e arritura që vendi ynë po i zbaton me përpikëri janë në dobi të qytetarëve të dy vendeve tona.

Marrëdhëniet e mira fqinjësore janë parakusht për vendet që dëshirojnë të anëtarësohen në Bashkimin Evropian. Edhe pse kjo rrugë është individuale dhe e veçantë për secilin shtet, ne mund t'i përmbushim kriteret vetëm duke i ndihmuar dhe jo duke i penguar njëri-tjetrit.

Ideali i të gjithë neve, përkushtimi dhe synimi ynë është të jemi një vend i mundësive të mëdha, një vend i zhvilluar dhe i përparuar, i prosperueshëm me standarde dhe arritje të

larta demokratike, një vend në të cilin rinia jonë dëshiron të jetojë, të shkollohet dhe të punojë, duke e parë perspektivën dhe të ardhmen e sigurt.

Në këtë ëndërr tonën që sot po e bëjmë realitet po i ndërtojmë të gjithë mekanizmat dhe kapacitetet tona, duke qenë të ndërlidhur fuqishëm me trendët evropianë dhe botërorë. Ne do t'i shfrytëzojmë pasuritë dhe resurset tona për ta zhvilluar vendin, do ta shfrytëzojmë potencialin e rinisë sonë të aftë dhe të edukuar mirë për t'i avancuar të gjitha proceset demokratike në vend dhe për ta ndërtuar atë.

Po i bëjmë reformat e thella në të gjitha fushat, përfshirë edhe ato në administratë, për të arritur standarde dhe për ta përafruar vendin me Bashkimin Evropian. Duam një shërbim cilësor për qytetarët kudo qoftë, në çdo pjesë dhe cep të Republikës së Kosovës.

Vendi ynë në periudhën e tranzicionit po ballafaqohet me vështirësi të caktuara dhe dukuri negative që janë karakteristikë për këtë fazë të zhvillimit. Lufta kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar duhet të fitohet. Në këtë të gjithë ne: qytetarët, institucionet, organet e specializuara, miqtë tanë ndërkombëtarë jemi të përkushtuar dhe të angazhuar që përfundimisht ta çrrënjoshim dhe ta mundim këtë të keqe që po e errëson perspektivën e vendit dhe të ardhmen tonë. Vetëm kështu e forcojmë shtetin tonë, vetëm kështu e bëjmë realitet parimin e sundimit të ligjit, vetëm kështu e rritim besimin e qytetarëve në institucione dhe e gëzojmë respektin e bashkësisë ndërkombëtare.

Brenda këtyre viteve kemi arritur që, së bashku me partnerët ndërkombëtarë, të ndërtojmë mekanizma të besueshëm të sigurisë, mekanizma në shërbim të qytetarit të Republikës së Kosovës. Mekanizma të sigurisë me standardet më të larta ndërkombëtare.

E kemi ndërtuar nga e para Policinë e Kosovës, një strukturë profesionale të trajnuar dhe shkolluar në bazë të standardeve më të larta e aftë që t'i kryejë të gjitha detyrat në mbrojtje të rendit dhe ligjit.

E kemi krijuar Forcën e Sigurisë së Kosovës, një strukturë e uniformuar që është e trajnuar sipas standardeve më të larta të NATO-s.

Të gjitha këto, shtetin tonë e bëjnë të qëndrueshëm dhe demokratik, një vend të besimit dhe të shpresës.

Të nderuar deputetë,

Të nderuar miq të vendit tonë,

Të nderuar qytetarë të Republikës së Kosovës,

Vizioni ynë si popull dhe si vend është Evropa ku bëjmë pjesë si kulturë dhe si civilizim, të jemi pjesë e dinjitetshme dhe e barabartë, synimi i të gjithë neve është anëtarësimi në NATO dhe në Bashkimin Evropian.

Ne si shtet dhe si shoqëri do t'i plotësojmë të gjitha parakushtet, standardet dhe reformat e nevojshme që këtë vizion tonin ta bëjmë sa më shpejt realitet.

Si në çdo gjë tjetër, edhe në këtë do t'ia dalim me përkushtimin dhe me vullnetin tonë dhe me ndihmën e pakursyer të miqve tanë ndërkombëtarë.

Përmbyllja e mbikëqyrjes së pavarësisë është një rrjedhë e natyrshme e rrugëtimit tonë. Është një zgjidhje e drejtë e çështjes sonë, e idealeve për liri, pavarësi e demokraci.

Të nderuar qytetarë,

Sot, në këtë seance solemne, më lejoni t'i falënderoj miqtë tanë që na kanë nderuar me praninë e tyre në këtë dite historike për vendin tonë.

I nderuari president Ahtisari, ambasador Wisner, ambasador Ischinger,

Në emër të të gjithë qytetarëve të Kosovës, ju falënderojmë nga zemra dhe gjithherë do ta gëzoni respektin dhe nderimin tonë më të lartë për gjithë punën dhe angazhimin tuaj që keni bërë për Kosovën, për paqen dhe stabilitetin, për mirëkuptimin dhe solidaritetin ndërmjet popujve dhe për idealin e lirisë dhe të demokracisë.

Me këtë rast, më lejoni t'i falënderoj edhe të gjitha personalitetet e tjera që në çfarëdo forme kontribuan për këto ideale. Më lejoni me këtë rast, me respekt të thellë, të përmend ambasadorin e ndjerë, Richard Hollbruk, diplomatin e njohur të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, dhe ministrin e Jashtëm të Britanisë së Madhe, z Robert Cook, që i dhanë vulë epokës sonë.

Nderim i veçantë dhe kujtim pieteti për gjithë ata burra dhe gra që dhanë jetën gjatë misionit të tyre në Kosovë. Falënderime të përvetshme për shëmbëlltyrën e tyre nga populli i Kosovës.

Urime në sukseset tona të përbashkëta!

Zoti e bekoftë Kosovën! Zoti ju bekoftë Ju!

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: E falënderoj Presidenten për fjalën e saj. Në vazhdim, e ftoj kryeministrin e Kosovës, zotin Hashim Thaçi, për një fjalë rasti.

(Duartrokitje)

KRYEMINISTRI HASHIM THAÇI:

Shumë e nderuara dhe e respektuara presidente Jahjaga,

I nderuar kryeparlamentar Krasniqi,

Të nderuar deputetë,

Kabinet qeveritar,

Shumë i nderuari president Ahtisari,

I nderuari zëvendëskancelar Spindelegger

Shumë të respektuar zoti Wisner, zoti Ishcinger, zoti Piter Fejt,

Por, më lejoni që një përshëndetje, edhe pse në mungesë, t'ia drejtoj të respektuarit dhe të vlerësuarit lartë, zotit Albert Rohan,

Të nderuar mysafirë,
Të dashur qytetarë të Republikës së Kosovës,
E mbaj mend si sot fillimin e shkurtit të vitit 2006. Në Vjenë po fillonte një proces i ri, një etapë e re në rrugëtimin tonë të gjatë drejt lirisë dhe pavarësisë.

Në ditët e vështira të robërisë, Vjena ishte porta jonë e parë drejt Evropës, porta jonë e parë drejt lirisë.

Edhe familja ime e ndau fatin e shumë familjeve në Kosovë. Disa nga familjarët e mi migruan në Austri. E më vonë, për arsye politike, do të emigroja edhe unë, fillimisht në Austri, pastaj në Zvicër, ku edhe lindi djali im, i cili, sot, si të gjithë fëmijët e Kosovës, po rritet dhe edukohet në Kosovën e lirë dhe të pavarur.

Në momentet më të vështira të ekzistencës sonë, bota e civilizuar i hapi dyert për në Bashkimin Evropian, Shtetet e Bashkuara të Amerikës do të bëheshin shtëpi e dytë për qindra-mijëra kosovarë në kërkim të ekzistencës, mbijetesës dhe punës.

Zoti Spindelegger, unë sot jam kryeministër i Kosovës. Po ju jeni zëvendëskryeministër edhe i shumë kosovarëve që sot jetojnë në Austri.

Vjena sërish do të hapte dyert për Kosovën në vitin 2006. Kësaj radhe, duke u bërë nikoqire e një procesi politik, të ndërmjetësuar dhe të udhëhequr nga presidenti Ahtisari, asokohe partia që unë drejtoj ishte në opozitë. Por, sikur atëherë, ashtu edhe sot, pozita dhe opozita në Kosovë gjithmonë janë bërë një kur kanë qenë interesat e Kosovës në pyetje.

Procesi i Vjenës do të kulmonte me Planin Gjithëpërfshirës të presidentit Ahtisari, i cili propozonte pavarësinë e mbikëqyrur për Kosovën.

Me gjithë kompromiset, ne e pranuan planin dhe pikërisht u bazuar në këtë plan, më 17 shkurt të vitit 2008, nga kjo foltore, nga kjo sallë, duke dëgjuar të rrahurat e zemrës së stërgjyshërve tanë do ta shpallnim pavarësinë e Kosovës.

Të nderuar mysafirë,
Të nderuar të pranishëm,
Ndonëse plani për pavarësinë e Kosovës u finalizua në Vjenë, themelet e tij u vendosën në Prishtinë, Prekaz, Krushë, Reçak, Gllogjan, e kudo në Kosovë. Janë me mijëra ushtarë të lirisë që e dhanë jetën e tyre për lirinë e Kosovës. Janë me mijëra invalidë që i dhanë gjymtyrët e tyre për lirinë e Kosovës.

E nderojmë sakrificën e lartë të veteranëve për lirinë dhe pavarësinë e Kosovës. Me qindra-mijëra mësues, që punuan pa asnjë kompensim për ta mbajtur shpirtin tonë të gjallë, minatorët që na frymëzuan me rezistencën, qindra mjekë që i shëruan plagët tona në istikame, artistë e shkrimtarë që e përjetësuan heroizmin dhe dhimbjen tonë, gazetarët që raportuan për to.

Sot, një falënderim i veçantë shkon edhe për diasporën tonë, kudo që jeton, që e ndau edhe kafshatën e gojës për lirinë dhe pavarësinë e Kosovës.

Pra, të gjithë qytetarët, pa asnjë përjashtim, janë hisedarë në lirinë dhe pavarësinë tonë. Janë miqtë tanë ndërkombëtarë që e mbështetën Kosovën, duke angazhuar vajzat dhe djemtë e tyre në luftën tonë për liri, rimëkëmbje dhe pavarësi.

Sot u falënderohem të gjithëve, atyre që janë në përjetësi dhe atyre që janë me ne. Ju falënderohem dhe përulem para jush!

Kosova, në shtator të vitit 2012, është shumë ndryshe nga ajo e vitit 1998, apo 2008. Sot Kosova është shtet i pavarur dhe sovran. Me njohje të fuqishme ndërkombëtare dhe në përpjekje të vazhdueshme për t'u integruar në Bashkimin Evropian.

Ndonëse progresi i madh është shënuar dhe kemi bërë shumë hapa përpara, Kosova e vitit 2012 nuk është ende Kosova e ëndrrave tona. Nuk është ende Kosova që duam ta lëmë trashëgimi për fëmijët tanë. Liria e pavarësia janë parakushte për zhvillim, po ato nuk janë të vetëmjaftueshme.

Ditët si sot duhet të shërbejnë, jo vetëm si ditë reflektimi për ta bërë Kosovën tonë më të mirë e më të prosperuar. Zotohemi se do të punojmë bashkërisht për t'i realizuar objektivat tona, vizionin tonë dhe qëllimin tonë për t'u integruar në NATO dhe në Bashkimin Evropian.

Si kryeministër, si prind, unë zotohem se do të punoj edhe më shumë, në mënyrë që Kosova, të cilën do t'ua lëmë trashëgimi fëmijëve tanë, të jetë jo vetëm e lirë dhe e pavarur, por edhe e zhvilluar dhe pjesë e familjes evropiane.

Ne e kemi një rrugë të gjatë para nesh. Duhet të bëjmë shumë më shumë në luftimin e varfërisë, korrupsionit, në zhvillimin ekonomik dhe përmirësimin e raporteve me fqinjët tanë.

Në këtë drejtim, roli i Bashkimit Evropian është jetik. Këtë vjeshtë ne po e përmbyllim një kapitull, atë të mbikëqyrjes së pavarësisë, por do ta hapim një epokë të re, atë të integritetit evropian.

Dhe, përkundër sfidave, debati i sotëm në diskursin publik se si duhet të duket Bashkimi Evropian, se si duhet transformuar ai për të vepruar më mirë, për ne nuk ka shumë rëndësi. Për ne ka rëndësi që Bashkimi Evropian të ekzistojë dhe ne ta kemi shpresën dhe besimin e anëtarësimit në Bashkim Evropian. Jo të shtyrë ekskluzivisht nga përfitimet materiale që do t'i sjellë Bashkimi Evropian, sa të bindur se Bashkimi Evropian, më shumë se çka do tjetër, simbolizon dhe siguron paqe. Dhe, paqja e mirëqenia është ajo që i duam ne, jo vetëm për vetveten, por edhe për fqinjët tanë. Përderisa të vazhdojmë të punojmë në integrimin e qytetarëve tanë, të gjitha komunitetet në jetën institucionale e publike, unë jam i bindur që normalizimi i raporteve ndërshtetërore me Serbinë është i domosdoshëm për evropianizimin e rajonit. Por, ky normalizim me asnjë kusht nuk do të kalojë në kurriz të shtetësisë, të sovranitetit dhe integritetit territorial të Republikës sonë

të re. Ky normalizim do të jetë në funksion të integrimit dhe paqes në shtetet e rajonit tonë të trazuar.

Të nderuar mysafirë,

Të dashur qytetarë,

Me gjithë sfidat që na i sjell e ardhmja, ato në asnjë mënyrë nuk janë më të vështira se ato që tashmë i kemi kaluar bashkërisht. Unë jam i bindur që me unitet dhe bashkëpunim do t'ia dalim ta ndërtojmë Kosovën e re, Kosovën evropiane, për t'u integruar në NATO dhe në Bashkimin Evropian.

Edhe një herë, ju faleminderit shumë dhe urime të gjithëve!

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit, kryeministër!

Të nderuar deputetë,

Të nderuar mysafirë,

Tani e kam nderin ta ftoj presidentin zoti Marti Ahtisari, për një fjalë rasti.

MARTI AHTISAARI:

Madame President,

Mr Speaker,

Mr Prime Minister,

Ministers,

Members of the Assembly,

Ambassadors,

Ladies and Gentlemen

I stand here today to celebrate the end of a long journey. But I am also marking the beginning of another journey. Five years ago I offered to the Secretary-General of the United Nations a blueprint for a sovereign, multi-ethnic democracy called Kosovo. Today we celebrate the full and final adoption of the principles and structures of that blueprint into the institutions, the processes, and the legal framework of an independent, functioning state. This blueprint - the Comprehensive Proposal for Kosovo Status Settlement, which history has called the Ahtisaari plan - was the result of many months of patient and thoughtful work by a team of diplomats and technical experts, in discussion with representatives of Serbia and of Kosovo.

I would like to offer a message to the new generation of diplomats who gather around Kosovo: please do not think there are new short-cuts to be found. Please do not think there are new constitutional tricks to be tried. Please do not sacrifice the needs of millions of people, in more than one country, who have endured too much frustration and uncertainty for too long.

Success in Kosovo - and success in Serbia - will not be found in a handshake and a headline. It will be found in the continued, committed implementation of the one plan that has ever demonstrated tangible results on the ground in Kosovo.

When I presented the plan, I knew that it was the beginning of a difficult journey. None of us realised how difficult the journey would be. But the plan has been implemented.

Given that, I think that the success we have seen in the last four and a half years - the success that we celebrate today - is remarkable. If, in my original letter to the Secretary-General, I had offered not only a blueprint, but a description of Kosovo police officers, Albanian and Serb, guarding sites of the Serbian Orthodox Church; if I had offered a description of a Pristina Government delivering the administrative services it now does, north of the river Ibar; if I had offered a description of what we see today in Kosovo Serb municipalities functioning within an independent Kosovo - then the Ahtisaari Plan would have been seen as fantasy. But that fantasy has become fact.

This achievement is our joint success. I pay tribute to my colleagues in the framing of the original plan, in particular to Albert Rohan, my friend and deputy who wished to be here with us today and I know wishes you well. I am also grateful to the whole team, for the patience of their discussions and the perceptiveness of their designs I pay tribute to Wolfgang Ischinger and Frank Wisner - whom I'm delighted to see with us today - and to Alexander Botsan-Kharchenko who, with dignity, went further than any thought possible in trying to find practical agreement between Kosovo and Serbia. I pay tribute to the staff of the International Civilian Office who, under the leadership of Pieter Feith, have been Kosovo's guardians and guides in the process of implementation. In creating the post of International Civilian Representative, we were cautious of an official who could not achieve what was necessary here and, on the other side, of an official who could not be stopped from doing so. Like cigarettes, international mandates promise relief but have unhealthy side effects, and like cigarettes they can become a dangerous addiction.

The wisdom, the patience and the dynamism of Pieter's diplomacy have helped to bring Kosovo to today's success, and have secured a unique achievement in the history of Balkan diplomacy: the closing of an international mission.

Most of all I pay tribute to you, the leaders of Kosovo, and to the people you represent. It is you who have worked to make my blueprint a concrete reality, with the energy for building that seems to characterise the Kosovo landscape. Above all, this is a Kosovo success. From the municipal offices up to the Constitutional Court, the institutions described in the blueprint are filled with Kosovo citizens working to make their country function, and to sustain the principles to which we all committed ourselves.

Now, it is all up to you. With the UN, and the ICO, and the EU and the NATO, you have a long experience of international monitoring; like any other European country moving in the right direction, Kosovo will continue to feel the scrutiny of the EU through its progress report. But in the end there is a more powerful monitor.

I do not speak of the diplomats, who will examine Kosovo and decide if you are a fit partner for their nations. I do not speak of the businessmen, who will visit Kosovo and decide if you offer an open, fair place in which to do

business. I do not speak of the tourists, who will explore this beautiful country and decide if you are proper guardians of the natural wonders and rich cultural heritage.

The most important supervisors of independence are the people of Kosovo. It is their suffering, their patience, and their support that has got us to where we are today. Kosovo citizens of all ethnicities have endured great pain, and they have waited a long time, for a state that will protect them all and give their children the chance for more peace and stability than they knew themselves. They have put their trust in you to make sure that the suffering and the waiting in the end lead to something positive.

The bureaucrats will produce their reports, and the diplomats will write their telegrammes. But you will feel the most severe assessment when you remember those who died for this country, and when you look into the faces of those who will inherit it.

The Comprehensive Proposal offers Kosovo the possibility of stability, prosperity and good governance. Whether that possibility becomes reality depends on the people of Kosovo, and in particular on you, their democratic representatives. It is in your power, and your power only, to make Kosovo prejudiced or tolerant, to make Kosovo corrupt or fair, to make Kosovo a failure or a success.

When we were considering the end of supervised independence, there was a debate about whether the Comprehensive Settlement Proposal should be preserved as a separate source of law. I believe it was the right decision, consistent with my original intentions, that the CSP be absorbed entirely into the sovereign constitutional and legal framework of Kosovo.

I look around this splendid chamber, and I see the leaders and representatives and officials of a free country, a country that has the institutional and legal structures that will enable it to be a properly-functioning, liberal, multi-ethnic democracy, and a welcome member of the European family and the world family. I thank you, I congratulate you, and I wish you success in your journey.

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit për fjalën e ngrohtë dhe përmbajtjesore, zoti Marti Ahtisari!

Tani e ftoj zëvendëskancelarin, zotin Michael Spindelegger, për një fjalë rasti!

(Duartrokitje)

MICHAEL SPINDELEGGER:

Dear Madam

President

Mr. President of the Assembly,

Prime Minister,

Ministers,
Deputies to the Assembly,
Honorable guests
Excellencies,
Ladies and gentlemen,

As Vice-Chancellor in Foreign Ministry of the Republic of Austria, it's a great honor for me to celebrate with you this moment in this Assembly hall. I think today is a historic day for the Republic of Kosovo, for its citizens as much as for the friends of Kosovo and the International Community. With the legal and constitutional decisions of this Parliamentary Assembly the international supervision of Kosovo's independence is coming to an end.

Kosovo is opening a very new chapter in its statehood. The Kosovars can be proud of what they have achieved in those few years since declaring independence.

Austria is honored to have been able to accompany Kosovo on its path to statehood as a close partner and advocate of your rightful aspirations. From the very beginning - the dark days of the Milošević suppression - through the most difficult times of war, and in the state formation, we have always walked alongside our Kosovar friends, giving them every support possible.

Let me just mention one small example: when Kosovar students were driven out of universities into underground facilities, Austrian universities offered them study places. It is with pride that I note that also many government members and parliamentarians present here have benefited from these opportunities. Or our contribution to a safe and secure environment all over Kosovo through KFOR, where Austria is the largest troop contributor from a non-NATO country.

Or Austria's diplomatic engagement: Ambassadors Wolfgang Petritsch and Albert Rohan are two most known personalities in this respect. Given our commitment for Kosovo it was only logical that we offered President Martti Ahtisaari to host his office in Vienna. Thus the bilateral talks with Serbia were conducted and the Comprehensive Settlement Proposal (CSP), the basis for the independence of your country, was drafted in our capital. Equally, it was in Vienna, two months ago, where the International Steering Group determined that Kosovo had implemented the CSP, so that we could all meet here to celebrate. It is thus with great satisfaction that I can state that what was started in Vienna could also be successfully closed in Vienna. Madame President, Mister President (of the Assembly), Prime Minister, the path Kosovo took over the past years is indeed remarkable.

This was also due to the support the young state has received from the many countries represented in this Assembly Hall today. And it was to a large part thanks to the vision, skills and dedication of President Ahtisaari and his team. Let me thus take this opportunity, as representative of the International Community, to express our profound gratitude and appreciation to President Ahtisaari. Thank you so much, Mr. President and your team!

I would also like to take the opportunity and acknowledge the man, who as our International Civilian Representative successfully led the international efforts, together with the institutions of Kosovo, to implement the so-called "Ahtisaari-Plan": Mr. Pieter Feith. Pieter, many thanks to you and all your colleagues who have done a lot I think for this country!

But foremost, ladies and gentlemen, Kosovo's progress and development since the adoption of the Comprehensive Settlement Proposal are not owed to us internationals, but to the functioning of your institutions, to the work and guidance by your leaders and, most important, by you, the citizens of this young country.

So, dear citizens of Kosovo, with the departure of the International Civilian Representative and the closure of the International Civilian Office, the International Community is not going to leave Kosovo. On the contrary, we are here to stay. Only the quality of our relationship is going to change fundamentally.

Today, the international community is transferring full sovereignty from the international to the national level. We Austrians can feel with you. Following World War Two it took ten years, in Austria, until we regained our full sovereignty. But we look back on Austrian's foreign supervision as a benefit creating the solid base for what Austria developed in today.

Ladies and Gentlemen, a transitional period has ended for Kosovo and a new era starts in earnest, your path towards the EU. Someday in the not so distant future it will be Kosovo herself transferring in turn some of her regained sovereignty to a supranational authority, or in the words of late President Ibrahim Rugova: "My vision is that our country should be integrated in the EU, to transfer a part of our independence there". With the European Union Special Representative, my former colleague and friend Samuel Zbogar, with EULEX and with our embassies - we will, supported by our American friends, continue seconding you actively on your Euro-Atlantic path.

Whether it is your reforms towards visa liberalization, your strife for contractual relations with the EU, your quest for more recognitions and for membership in international organizations - you can count on the continued assistance of Austria in this respect!

Dear colleagues and friends, the granting of full sovereignty to Kosovo is a clear sign of confidence in Kosovo's institutions, leaders and people. But with this empowerment and ownership comes also full responsibility. And the challenges ahead are manifold: managing the dialogue with Serbia, the integration of the North, consolidating the democratic institutions and state structures, the fight against widespread corruption and organized crime, creating a more favorable economic and investment climate.

There is no time to lean back. Be ambitious in your reform path. Not to please us internationals, but to create a better life for your citizens. A life in safety and dignity for all, regardless of ethnicity, creating jobs and opportunities including for the many young,

ambitious and talented people you have in your country - in short: build a positive perspective for the future.

In the light of this new beginning, I am reminded of the words of Mother Teresa when she said: "Yesterday is gone. Tomorrow has not yet come. We have only today. Let us begin".

In this sense, dear friends, let me congratulate you once again on this day. Let me commend you for your hard work, your passion, your endurance. Continue in the same spirit when tackling the challenges ahead with the clear vision of becoming a part of the United Europe. I can assure you that Austria will stand by your side also in this endeavor! Good luck and Thank you very much for your attention.

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit zëvendëskancelar! Të nderuar deputetë, tani e ftoj ambasadorin zotin Frank Wisner për fjalën e rastit!

FRANK WISNER:

Members of the Assembly I come today to thank you for the honor of being able to appear before this body and to share this stage with President Ahtissari, Ambassador Ischinger, the Foreign Minister of Austria. I can only like them regret that Albert Rohan is not with us today. But my congratulations go particularly to you madam President, to you Prime Minister, to you Pieter Feith, for having provided this wonderful country, leadership over the past years and having brought the international steering group to its conclusion.

In 2005 I was asked to join the negotiation over final status by my government. I accepted with a lackurdy mindful of the hugh respect I had for this country and its multi generation struggle for its rights and independence, its dignity, its ability to stand up and fight the most brutal of liberation wars and to end the occupation of the former Yugoslavia.

But I also recognized the independence of Kosovo was important for my country to the United States for if there was not peace in this country there could not be peace in Balkans, if there could not be peace in the Balkans, there would not be peace in Europe and to that outcome my country over generations had pledged itself to accomplish. It was even more for without an understanding of the future and independence for Kosovo, NATO's job could not be completed nor indeed could the UN see an end to its commitment and avoid being marked with yet another failure.

After the years I had the privilege working with all of you. I came away at the time of independence mindful of the responsibility which the United States has to stand by this country as it builds its institutions, secures its place and the international community finds its putting inside this region and Serbia and develops its economy and secures the

future of its people. That American responsibility continues today and goes on into the future.

Now we stand some four years later to mark an incredibly important mile stone. So much has happened, your new status been born in these years. Your institutions have been established, over 90 nations have recognized you and saved for sporadic acts of violence in the north. Kosovo has been at peace, none no flood of refugees followed independence as dire predictions would have had it. The majority of your Serbian population lives in peace and I can also note with great satisfaction that despite predictions to the contrary there was no rush of minorities and other nations to break away from their lands and seek independence.

I am pleased that in these years United States, Britain, France, Germany, Italy and many others have stacked by Kosovo that NATO has remained committed and that the EU and its institutions as well as the OSCE had performed admirable. But I have to be proud as well as an American for the contribution of my country, our political support for the consolidation of your independence, for the contribution of our men in uniform and for our commitment to your economic welfare. The United States will continue its support for Kosovo's democracy, for your sovereignty, for your territorial integrity and for your wellbeing. That commitment is a wide part as one broadly shared by Americans at large.

But like so many have said today, there are great tasks that lay ahead, each demanding the full commitment of Kosovars and your friends around the world. Three in particular come to mind:

First, the pursued of recognition and your entry into international institution,
Second, a motto for vendee within this region with Serbia and economic prosperity,
Third, for your people in the maturation of your institutions.

In the first instance, achieving a broader recognition must continue to be a priority task for you and for all of us. It brings with it your self respect, your dignity, but it brings with you security as a nation. It makes it possible for you to make both a contribution and receive support. So that must continue as a priority.

Second, it is incredibly important that your relationship with Serbia change and develop. United States supports a dialogue between Kosova and Serbia which the EU is facilitated. We believe that through dialogue Serbia only will Serbia come to terms with you and your independence and the outcome of a dialogue must be a full range of good neighborly relations even if the Serbian State cannot accept immediately your independence.

And from this understanding your authority must extend throughout your territory even at the same time where Serbs have a right to physical protection, those living in the north, as well as their cultural, political guarantees and the other guarantees offered under the Ahtisaari plan.

It is so very important that the parallel structures of Serbia in the north are discontinued and that peace is achieved, that past understandings between Belgrade and your government are respected. It is so important for you to be fully part of the dialogue in this region, part of regional discussions.

In the next several years I feel that NATO must be present retaining its capabilities both in crewed numbers, equipment and in the strength of its rules of engagement.

It also comes to you an opportunity to redouble your commitment to your own minorities, to seek their full participation in your national life and eventually to be on the road to membership in the EU.

I believe as well that with the end of international supervision the time is right for a new diplomatic initiative. One that seeks to work out lives and let live arrangement between Serbia and Kosovo. But this will only happen if there is full European and American determination, the engagement of Belgrade and your own unity, that you stick together and that you come to a consensus about the pursued of the negotiation and how best to follow them.

But you face ladies and gentlemen a third challenge, a great challenge to further building of your state, your society, your institution and your economy. And the going will not be easy. The world economy today and notably Europe face downing prospects now and several years ahead. Both you and your neighbors have been harshly effected by the economic down turn.

But this country and this region are rich and Europe needs your markets, your skills and your resources if it is to grow and regain prosperity. And you need the full cooperation of Europe if you are to satisfy the needs of your people.

Therefore its got to be a priority for this government and for this Assembly to grow your economy, to create jobs, to put these lands rich agricultural endowment to work, to expend your roads, to build your energy system, exploit your resources, educate your people and make certain that the rule of law is applied throughout your territory.

Ladies and gentlemen, members of particularly of this Assembly, Unites States in Europe intervened when they saw the rights of Kosovars being crumpled. And we've stood by you, as you shaped democratic institutions. Your commitment to democracy is a part of our compact with you. We hope and trust you will treasure its institutions, protect the rights of your minorities, respect the freedom of your press, ensure open and competitive politics in the future of women in your society. If you do that you will make this a great back in a nation. But I'm an optimist and I deeply believe the best years of Kosovo lay ahead.

Ladies and gentlemen, thank you!

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit zoti Wisner për fjalën e ngrohtë dhe përmbajtjesore. Të nderuar deputetë, e ftoj tani ambasadorin zotin Wolfgang Ishinger për një fjalë rasti.

WOLFGANG ISCHINGER:

Mr. Speaker,
Members of the Assembly,
Madam President,
Mr. Prime Minister,
President Ahtisaari
My friends

In around 1860, the Hanziatic city of Bremen found itself threatened by the interests of her larger neighbors. Fortunately, the city of Bremen had an intelligent mayor by the name of Arnold Docwits and he said to his fellow Bremers the following: "A small state such as Bremen must never seem to be an obstacle to her larger neighbors. It should rather persist itself in a way that its independence be considered a blessing by all and its very existence a necessity for all the others. That he said is the best guarantee for our continued existence in prosperity".

Well, what I can say is that the Docwits doctrine as I would call it has served the city of Bremen well until today. It has I believe a few interesting lessons, also, for Kosovo. It is an honor, of course, and a great privilege for me to participate in this session here today.

Thank you, thank you very much for inviting me to be here. This is a day of congratulations to Kosovo, to its Parliament, to its Government and of course most of all to the people of this nation. I am very happy personally here with all my Kosovar friends on this happy day. Let me begin my brief remarks by paying tribute to this Parliament as others have done.

This Parliament has played a very significant role in turning the Constitutional principles of the Ahtisaari plan into actual practice.

It has filled the rights of the minority communities with life. It has completed the transformation of the remaining elements of the Ahtisaari proposal into Kosovo's constitution and legal framework.

And in the future, a significant part of the responsibility for safeguarding and building upon what has been reached will lie with this House. Credit is of course also due to my friend Pieter Feith, who tirelessly worked towards fulfilling his mandate.

In this context, I would also like to mention KFOR including of course the German contingent of KFOR. KFOR has contributed immensely to establishing a safe and secure environment since 1999.

Ladies and gentlemen to be free, to be sovereign means and the Minister Spindelegger has just made the point, means to assume responsibility, responsibility not only for all of your citizens but also responsibility, full responsibility for the relationship with the

outside world. Sovereignty and national and international responsibility are indescribably linked. What does that mean.

First the unfinished work of reconciliation is critical and needs to be continued. Reconciliation, we Germans know a little bit about that, takes time, takes a lot of time, effort, it takes the willingness and the ability to forgive not to forget, but to forgive-that's hard.

Second, the state should not impose an identity but it can create a framework in which a sense of belonging can grow for all the various communities. The state can and must reach out to all citizens with an offer participation and inclusion. This holds in particular for the north. There will be I assume no easy fix but I believe that those who have been causing most of the problem should be made part of solution as well. In other words, I quite strongly believe that a sustainable solution to this issue will need to be inclusive also not exclusive.

Third, the rule of law must be strengthened has been said by others. It is here with this house which has a special responsibility, a continued and strong commitment to fighting corruption and organized crime is crucial not only for creating a better society but is also a requirement for attracting the foreign investors which you need for your future development.

EULEX and the EU have an indispensable role to play in both regards. I am very pleased to hear that this Parliament let the basis for the continued EULEX engagement just a couple of days ago. That is as crucial signal for this important mission.

Where will the focus of the international community's engagement with Kosovo lie in the future? Well, the KFOR of course will have to continue to play its role especially in the north, the answer can only be Europe.

Kosovo's future is in Europe. We want Kosovo to be part of European Union just like your other neighbors. This day of full sovereignty, I believe should also be a day on which a new drive for more recognition of this country should start. Let me say on the personal basis that I urge those countries inside and outside the EU who have not yet done so to reexamine their position and to go right ahead and recognize Kosovo now.

Let me add that personally I deplore the fact that a few countries continue to prevent the EU from presenting a fully united position on this key issue of Europe's presence and future.

Regarding the relationship with Belgrade, Catherine Ashton's intention to lift the Belgrade-Pristina dialogue to the political level is I am sure the great opportunity to achieve real progress. Kosovo, I believe only stands to gain if it wholeheartedly embraces this opportunity.

I think, you should come up with creative and constructive ideas such as, for example, the famous German-German model which we discussed five years ago.

Let me repeat to conclude what I have been saying to my friends here in Kosovo many times before. If you try to be just a little bit more pro EU, a little bit more pro dialogue, a little bit more pro compromise, a little bit more pro normalization, pro motto *vivendi*, then your negotiating partner, than you will not only be moving in to right direction but you will find that you are on the right side of history. Use your sovereignty responsibly. Try to be a blessing for the region and for Europe, don't forget the Docwitt's doctrine. Thank you very much!

(Duartrokitje)

KRYETARI I KUVENDIT: Faleminderit shumë, zoti Ischinger!

Të nderuar deputetë,

Mysafirë të nderuar,

I nderuari zëvendësndihmëssekretar, zoti Riker, faleminderit për praninë tuaj në Kuvendin tonë,

I nderuari president Ahtisari,

Këtu e mbyll seancën solemne të Kuvendit të Republikës së Kosovës, të organizuar me rastin e përfundimit të mbikëqyrjes ndërkombëtare të pavarësisë së Kosovës.

Faleminderit të gjithëve për pjesëmarrjen tuaj!

E përgatiti:

Njësia për Transkriptim dhe Lekturë